СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Аналіз і прогнозування біржового ринку»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	D5 Маркетинг
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Маркетинг
Курс, семестр	2 курс , 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120 *денна форма здобуття освіти:* лекцій – 14 год., практичних занять – 18 год. Фома семестрового контролю -залік
Мова(и) викладання	Державна
ННІ, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра маркетингу
Контактні дані розробника(ів)	Шульга Людмила Володимирівна, к.е.н., доцент, професор кафедри маркетингу Контакти: каб. 472 (навчальний корпус №4), e-mail: liudmyla.shulga@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/department/kafedra-marketyngu
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови вивчення дисципліни відсутні.
Компетентності	ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ФК 3. Здатність до проведення самостійних досліджень та інтерпретації їх результатів у сфері маркетингу. ФК 4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.
Результати навчання	ПРН 10. Обґрунтовувати маркетингові рішення на рівні ринкового суб'єкта із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів. ПРН 15. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Під час вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються та розвиваються наступні м'які навички: критичне мислення (здатність працювати з новою інформацією, аналіз проблемних ситуацій та пошук оптимальних шляхів їх вирішення, аргументоване обґрунтування професійної позиції); комунікативні навички (розвиток усного мовлення, академічної риторики та вміння вести фахову дискусію); навички публічних виступів та самопрезентації (представлення презентації, структуроване донесення інформації до аудиторії з урахуванням часових обмежень); цифрова грамотність (використання цифрових освітніх платформ: та онлайн-ресурсів, робота з презентаційними та візуалізаційними інструментами); навички командної роботи та взаємодії (конструктивна взаємодія з одногрупниками під час дискусій, вирішення практичних кейсів); управління часом та самодисципліна (дотримання таймінгу під час проходження тестів та своєчасне виконання завдань); стресостійкість та адаптивність (здатність працювати в умовах обмеженого часу та змагального середовища, готовність сприймати зворотний зв'язок і коригувати власну діяльність), безконфліктність (вміння врегульовувати суперечності між членами команди або зацікавленими сторонами в процесі реалізації проектів), креативність (генерація нових ідей та інноваційних рішень).

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування системи знань і практичних навичок здійснення аналізу ризику та дохідності на різних ринках, оволодіння методами і прийомами фундаментального та технічного аналізу і їх практичного застосування при прийнятті рішень на фінансових і товарних ринках, а також ознайомлення з методами прогнозування динаміки фондових ринків, торговими та аналітичними системами, які використовуються в даному процесі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи аналізу біржового ринку.
Тема 2. Кон'юнктура біржового ринку.
Тема 3. Фундаментальний аналіз та його завдання.
Тема 4. Макро- та мікроаналізи біржового ринку.
Тема 5. Сутність та методи технічного аналізу.
Тема 6. Біржова статистика.
Тема 7. Ризики в біржовій діяльності.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

– словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

– наочні методи: *ілюстрування; демонстрування; презентації;*

– практичні методи: *практичні роботи*, *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді.*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

– методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

– інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозговий штурм».*

– комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; навчання з використанням дистанційних технологій.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

– методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

– методи письмового контролю: *письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, творчі завдання, розв'язування тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- **щодо термінів виконання та перескладання**	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та іншим навчально-методичним забезпеченням дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів до яких має бути виконано завдання. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю. Здобувач, який не з'явився без поважної причини на екзамен, вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження екзамену для ліквідації підсумкової академічної заборгованості (FX) допускається двічі: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку формує директор ННІ ЕУПІТ, за участю викладачів кафедри маркетингу. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F, має право повторно опанувати навчальну дисципліну. Терміни виконання та перескладання регламентуються в університеті Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://surl.li/xqbsxh та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://surl.li/uanmuq.
- **щодо академічної доброчесності**	Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної і наукової діяльності. Процедура розгляду порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти регламентована Кодексом академічної доброчесності ПДАУ. Документи, що стосуються академічної доброчесності представлені на сайті Полтавського державного аграрного університету у вкладці «Академічна доброчесність» https://surl.li/zuwaao.
- **- щодо використання інструментів штучного інтелекту**	Використання систем штучного інтелекту під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Правил використання систем

	штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету https://surl.li/pgclra. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації і джерел, генерування ідей, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури роботи, візуалізації інформації для підготовки презентації чи іншого виду роботи, перекладу іншомовних матеріалів. У разі використання систем штучного інтелекту здобувач вищої освіти зобов'язаний зазначити факт їх використання із вказанням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Використання будь-яких систем штучного інтелекту під час проходження форм контролю не допускається. Не допускається використання інструментів ШІ для повного виконання певного виду навчальної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи. Порушення встановленого режиму використання систем штучного інтелекту розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету.
- **щодо відвідування занять**	Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини. У разі пропуску занять здобувач вищої освіти несе відповідальність за самостійне опрацювання навчального матеріалу та виконання передбачених робочою програмою і силабусом завдань, на засадах академічної доброчесності. Інформацію про результати виконання передбачених завдань здобувач щотижня подає викладачеві засобами електронної пошти або через систему дистанційного навчання LMS Moodle.
- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти**	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://surl.li/xuslin. Здобувачі вищої освіти можуть на платформах онлайн-освіти опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє здобути очікувані результати навчальної

	дисципліни. Визнання та перезарахування результатів навчання за частиною освітнього компонента, може здійснюватися впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
- **щодо оскарження результатів оцінювання**	Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://surl.li/xqbsxh. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора ННІ. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора навчально-наукового інституту. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Димченко О. В., Панова О. Д., Коненко В. В. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 432 с.
2. Калюжна Ю. П., Шульга Л. В., Яснолоб І.О. Основи підприємницької та збутової діяльності у біржовій сфері. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. Випуск 67. 2022. С. 116-119. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/23.pdf
3. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник. Х. : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
4. Хрущ Н.А., Іжевський П.Г., Безвух С.В. Біржова діяльність: навчальний посібник. Видавництво «Кондор», 2025. 348 с.

Допоміжні

1. Калюжна Ю.П., Приходько Л.В. Конкурентні переваги збуту продукції через біржові структури. *Вчені записки.* Збірник наукових праць. Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. 2023. Випуск 30. С. 62 -69. URL: https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b08b4fa6-b610-4c7f-9c30-432ae93c960e/content
2. Машлій Г., Сороківська О., Зяйлик М. Стан та тенденції розвитку біржової торгівлі на сучасному етапі. *Соціально-економічні проблеми і держава.* 2022. Вип. 2 (27). С. 72-84. URL: http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22mhbnse.pdf.
3. Ніколайчук О. Розвиток біржової торгівлі: сучасний стан та перспективи. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2022. № 6. Том 2. С.13-19. URL:

https://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-62-02.pdf
4. Одрехівський М. В., Малиновський Ю. В., Буховцев М. Ю. Біржова аналітика як система методів та засобів аналізування біржової діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. №7. С.74-80. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3415/3451
5. Яворська В. О, Стоянов А. Ф. Аналітична оцінка біржової торгівлі деривативними контрактами на міжнародних ринках капіталу та організованих товарних ринках. *Економіка та суспільство*. 2025. № (79). URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-157

Інформаційні ресурси

1.Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://www.rada.gov.ua/
2.Державна служба статистики України. Статистична інформація. Внутрішня торгівля. Кількість бірж. URL: http://www.ukrstat.gov.ua /.
3. Кабінет Міністрів України. URL:https://www.kmu.gov.ua/
4. Міністерство економіки України. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA
5. Українська енергетична біржа. URL: https://www.ueex.com.ua/

Реквізити затвердження	Схвалено на засіданні кафедри маркетингу, протокол від 01 вересня 2026 року № 1

Додаток до силабусу

.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання тестів	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Контрольна робота	
Тема 1. Теоретичні основи аналізу біржового ринку.	2	3	2			7
Тема 2. Кон'юнктура біржового ринку.	2	6	2			10
Тема 3. Фундаментальний аналіз та його завдання	2	9	2			13
Тема 4. Макро- та мікроаналізи біржового ринку.	2	9	2			13
Тема 5. Сутність та методи технічного аналізу.	2	9	2			13
Тема 6. Біржова статистика.	2	9	2			13
Тема 7. Ризики в біржовій діяльності.	2	6	2			10
Підготовка реферату				5		5
Контрольна робота					16	16
Всього	**14**	**51**	**14**	**5**	**16**	**100**

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми контролю	Шкала оцінювання
- виконання вправ (передбачені по всіх темах)	**3 бали** – за виконання практичної ситуації без арифметичних помилок, сформовані висновки носять систематизований характер, що свідчить про високий рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **2 бал** – за виконання практичної ситуації з арифметичними помилками, сформовані обґрунтовані висновки, що свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **1 бал** -– за виконання практичної ситуації з арифметичними помилками, сформовані висновки носять не систематизований характер, що свідчить про задовільний рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **0 балів** – у випадку відсутності виконаної практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти.
- опитування (передбачене	**2 бали** – у випадку чіткої, повної відповіді з означеної теми та відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про високий рівень розуміння теоретичних

Форми контролю	Шкала оцінювання
по всіх темах)	основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку. **1 бал** - у випадку нечіткої відповіді з означеної теми та часткових неповних відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового. **0 балів** у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання.
- виконання тестів (передбачене по всіх темах)	**2 бали** – у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання; **1 бал** – у випадку забезпечення 79-31 % правильних відповідей на поставлені питання; **0 балів** – у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %.
- контрольна робота: 1 теоретичне питання (5 балів), 1 задача (10 балів), в кінці передбачено виконання підсумкової контрольної роботи - виставляється окремою позицією в журналі	**5 балів** - за теоретичне питання – у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **4 балів** за кожне теоретичне питання – у випадку повного та нечіткого його розкриття, що свідчить про базовий рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **3 бали** за кожне теоретичне питання – у випадку повного та присутності декількох неточностей його розкриття, що свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **2 бали** – за кожне теоретичне питання у випадку неповного розкриття та окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про задовільний рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **1 бал** – у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про мінімальний рівень розуміння теоретичних основ аналізу біржового ринку, здійснення біржових операцій та особливостей біржового ринку; **0 балів** – у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу щодо біржового ринку, біржової торгівлі та особливостей біржового ринку . **10-11 балів** за виконання завдання – у випадку повністю правильної методики виконання, відсутності помилок та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичного інструментарію діагностики біржового ринку; **8-9 балів** – у випадку наявності погрішностей при виконанні чи недоліків у оформленні завдання, що свідчить про базовий рівень володіння методичного інструментарію діагностики біржового ринку; **5-7 балів** – у випадку наявності незначних помилок в методиці виконання завдання чи значної кількості помилок, що свідчить про достатній рівень володіння методичного інструментарію діагностики біржового ринку; **1-4 бали** – у випадку наявності суттєвих помилок у виконання завдання, що свідчить про задовільний рівень володіння методичного інструментарію діагностики стану біржового ринку; **0 балів** – у випадку відсутності рішення завдання.
- виконання завдань самостійної роботи (реферат) –	**5 балів** - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про високий рівень вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання

Форми контролю	Шкала оцінювання
здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр	даних та виявляти навички самостійної роботи; **4 бали -** у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про базовий рівень вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання даних та виявляти навички самостійної роботи; **3 бали** – у випадку захисту роботи зі не значними недоліками в оформленні, не в повному обсязі змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про достатній рівень вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання даних та виявляти навички самостійної роботи; **2 бали** - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату та неповному розкриттю обраної теми, що свідчить про задовільний рівень вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання даних та виявляти навички самостійної роботи; **1 бал** – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про мінімальний рівень вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання даних та виявляти навички самостійної роботи; **0 балів** – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання.